

اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی

پایه تحصیلی

هشتم

شهرستان

مهاباد

مدرس

شریف پور

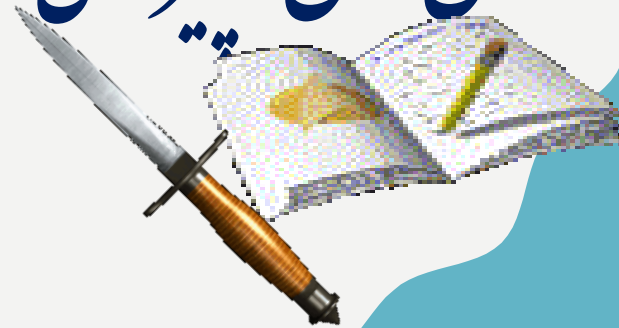
عنوان درسنامه

عنوان درس: پیروزی فرهنگ بر شمشیر

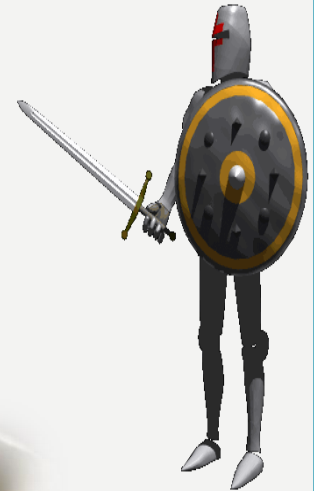
درس ۱۶

عنوان درس: پیروزی فرسنگ بر شمشیر

در درس قبل خواندیم که مغولان:

آمدند و کندند و سوختند
و گشتند و بردند و رفتند

آینده سازان فرهنگ و تمدن ایرانی
در دوران مغولان

اهداف
درس
آشنایی با

ابوسعید

خواجه
نصیرالدین
توسی

خواجه رشیدالدین
فضل الله همدانی

پیروزی
فرهنگ بر
شمشیر

سلطان محمد
خدابنده

غازان خان

خلاصه درس

نیاکان ما چگونه بر روی ویرانه ها، شهرهای آباد ساختند؟

با به جان خریدن خطرهای بسیار و مهار خوی خشن مغولان و رفع خونریزی

آشنایی مغولان با فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی و راه و رسم کشور داری

خواجه نصیرالدین توسی

مقام در دربار :

از برجسته ترین عالمان دینی و
فقیه بزرگ شیعی ایرانی بود که به عنوان **مشاور هلاکوخان** احترام
بسیار یافت

اقدامات:

**تلاش زیادی برای حفظ جان
مردم و کاهش قتل و غارت های مغولان کرد**

• یکی از کارهای ارزشمند خواجه نصیر، تشویق هلاکو به ساختن
رصدخانه* مراغه بود.

**رصدخانه مراغه به وسایل اخترشناسی
و کتابخانه بزرگی، مجهز بود.**

بزرگداشت

روز خواجه نصیر به عنوان روز
مهندس نام گذاری شده است

جالب است:

بدانید که چه کسانی در رصدخانه مراغه کار می کردند و پول می گرفتند

فلاسفه

ریاضیدانان

اطباء

فقها

محدثین

خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی:

ماکتی از ربع رشیدی

مقام در دربار:

او به عنوان پزشک به دربار ایلخانان راه یافت

اقدامات:

تاسیس بنای ربع رشیدی در تبریز

کتاب معروف:
جامع التواریخ رشیدی

این وزیر دانشمند نیز به دستور ایلخان مغول به قتل رسید

بناهای ربع رشیدی کدامند :

مدرسه

کتابخانه

بیمارستان

خانقاه

مسجد

چگونگی مسلمان شدن ایلخانان:

ابتدا ایلخانان پیرو از آیین گذشتگان خود بودند

**پیروی از آیین بودایی و مسیحیت
و تبلیغ آن برای مردم ایران
توسط مبلغان مسیحی و عدم موفقیت ان ها**

زیرا مردم ایران اعتقاد محکمی به اسلام داشتند.

سرانجام بر اثر کوشش عالمان ایرانی مسلمان شدند

توجه ایلخانان به معماری و هنر

اقدامات
غازان خان:

اصلاح امور اداری، مالی و قضایی.

تلاش برای عمران و آبادانی شهر تبریز.

تاسیس شب غازان در تبریز با دوازده بنای مهم

بناهای شب غازان چون بیمارستان، مسجد،
کاخ، مدرسه، کتابخانه

دلیل تاسیس گرمابه در کنار مساجد در آن زمان:

تأمین هزینه نگاه داری مسجد.

شنب غازان تبریز

Shamb(h)ala، شم~ شنب~ شنب مخفف واژه مغولی

به معنای بهشت

اقدامات سلطان محمد خدابنده ((الحیاتو))

پایتخت را به سلطانیه (زنجان) منتقل کرد

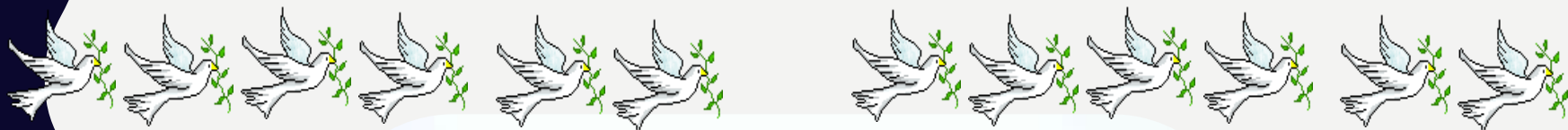

به دستور خواجه رشید الدین فضل الله همدانی

تاسیس آرامگاهی برای خود بنام گنبد سلطانیه

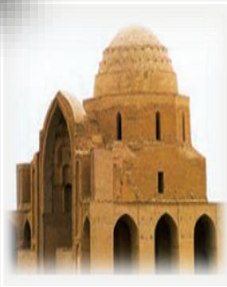
آرامگاه سلطان محمد خدابنده

اقدامات ابوسعید (آخرین ایلخان مغول) کرامند

تاسیس بناهای باشکوه عظیم در دوران

کم نظیر بودن این بناها از

نظر عظمت و بلندی گنبدها و ایوان

دو نبوغ آن دوران گچبری و کاشی کاری های عظیم

علاقه مندی جانشینان تیمور به معماری و هنر

اقدامات شاهرخ : پسر تیمور

پایتخت را شهر **هرات** قرار داد و در آبادانی آن بسیار کوشید
روانه شدن تعداد زیادی از شاعران، هنرمندان، معماران به شهر هرات
تاسیس مدارس و کتابخانه های متعدد در هرات و جذب ایرانی های
جوینده علم و دانش در شهر ((هرات))

به نظر شما دلیل این همه علاقه مندی شاهرخ به شهر هرات چه بود
.....؟

اقدامات گوهرشاد خانم ، همسر شاهرخ

تاسیس بناهای متعدد در هرات و مشهد
در مشهد مقدس ((**مسجد گوهر شاد**)) را در جوار
حرم امام رضا ساخت

شاهنامه بایسنقری

پسران شاهرخ نیز به علم و ادب و هنر علاقه و توجه بسیار داشتند
و به پیشرفت زبان و ادب فارسی خدمت شایانی کردند.

شاهنامه بایسنقری یکی از نفیس ترین نسخه های کهن شاهنامه است
که در این دوران به سفارش بایسنقر میرزا تذهیب و نگارگری شد

آزمونک عملکردی

۱: تصور کنید مشاور یکی از بزرگان احیای فرهنگ و تمدن ایران در دوران مغول ها هستید ، چه راهکارهای برای آبادانی و معماری کشورمان پیشنهاد می دادید؟

۲: در مورد شاهنامه باینسقر میرزا تحقیق کنید

موضوع این شاهنامه چیست

در کجا نگهداری می شود

و علت نگارش آن چه بوده است ؟

مَقُّ الْمُبِينِ